

Eiropas Ķīmikāliju aģentūra sniedz zinātniskus atzinumus par arodekspozīcijas robežvērtībām (OEL)

Eiropas Komisijas Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ģenerāldirektorāts (EMPL ĢD) un Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (ECHA) 2019. gada janvārī vienojās par to, ka aģentūra sniegs zinātniskus atzinumus par prioritārām arodekspozīcijas robežvērtībām (OEL) saskaņā ar darba drošības un veselības aizsardzības (OSH) jomas tiesību aktiem.

OEL ir reglamentētas vērtības, kas tiek pieņemtas ES un valstu līmenī, lai noteiktu drošu ķīmiskas vielas koncentrācijas līmeni darba vietas gaisā. Šīs vērtības palīdz darba devējiem pasargāt darba ņēmējus no iespējamiem riskiem, darbā lietojot ķīmiskas vielas, un nodrošināt, ka darba ņēmēji netiek pakļauti nedrošam bīstamu ķīmisko vielu līmenim. Galvenais mērķis ir uzlabot darba ņēmēju veselības aizsardzību un drošību.

OSH jomas tiesību aktu nolūks ir aizsargāt Eiropas iedzīvotājus darba vietā neatkarīgi no tā, vai viņi tiek pakļauti trokšņam, sliktas darba vietas ergonomikas, psiholoģiskā stresa vai ķīmisko vielu ietekmei. Ar bīstamām ķīmiskajām vielām saistīta rīcība ir nozīmīga daļa no OSH politikas Eiropas Savienībā un viena no prioritārajām darba ņēmēju aizsardzības jomām.

OEL tiek noteiktas pēc plašām apspriedēm ar vairākām ieinteresētajām personām, darba devējiem, darba ņēmējiem un dalībvalstu iestādēm. Lai nodrošinātu sekmīgu ieviešanu, ir vajadzīgs arī sociālo partneru un valdību pilnīgs atbalsts un atbildības uzņemšanās.

ECHA loma

ECHA un tās Riska novērtēšanas komiteja (RAC) sniedz konsultācijas prioritāru ķīmisko vielu novērtēšanā. Tas palīdz Eiropas Komisijai darbā atbilstoši Direktīvai par kancerogēnām un mutagēnām vielām (CMD) un Ķīmisko vielu direktīvai (CAD) saistībā ar rosinātajiem pasākumiem jaunu vai pārskatītu OEL pieņemšanai. ECHA ir ievērojamas specializētās zināšanas gan aģentūrā, gan arī par darba drošību un veselības aizsardzību, un aģentūra ir palielinājusi RAC zinātību šajā jomā.

Saskaņā ar Komisijas un ECHA noslēgto vienošanos aģentūrai trīs gadus, sākot no 2019. gada, ir jāsniedz zinātniski atzinumi par ne vairāk kā piecām OEL gadā. Jaunākā informācija par vielām, kurām pieprasīta vērtēšana, un RAC atzinumi ir atrodamā [ECHA tīmekļa vietnes lapās par OEL](#).

Pirms Eiropas Komisijas un ECHA pašreizējās vienošanās laikposmā no 2017. līdz 2018. gadam notika izmēģinājuma projekts, kura laikā ECHA sniedza atzinumus par piecu kancerogēnu vielu OEL. Otrajā REACH pārskatā tika rosināta rīcība, lai uzlabotu mijiedarbību starp REACH un OSH jomas tiesību aktiem, un tika izveidota kopēja

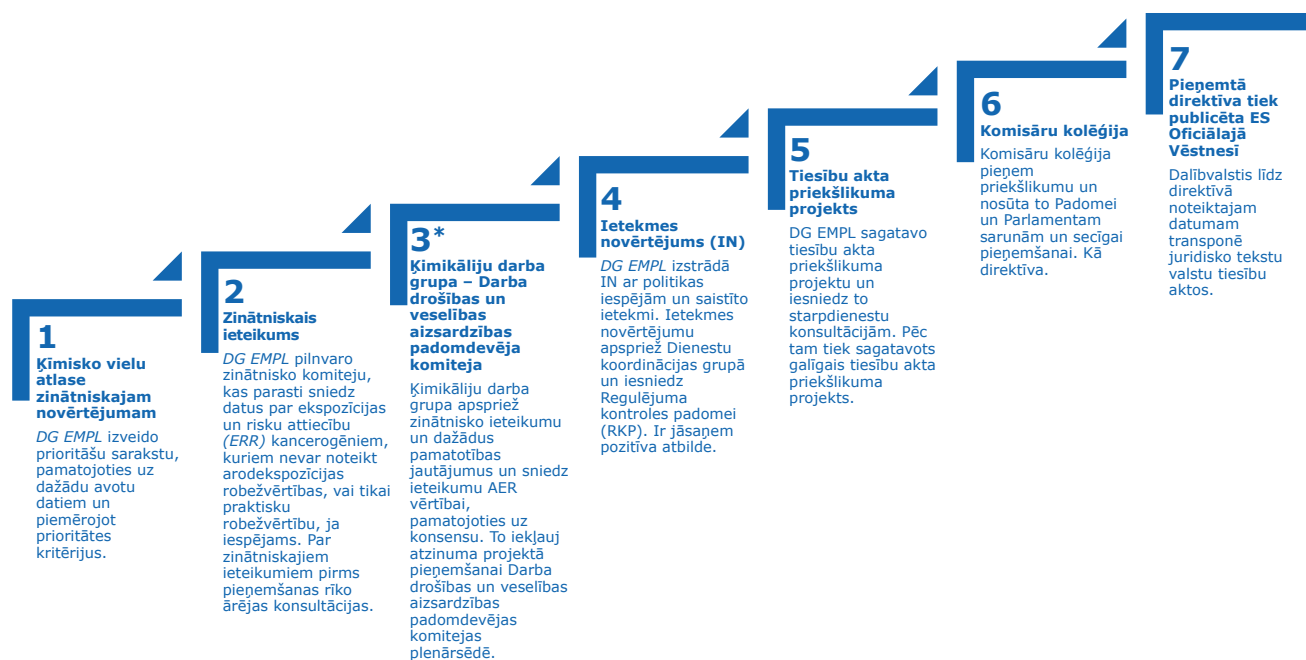
ECHA RAC un EMPL ĢD Zinātniskās komitejas par arodekspozīcijas robežvērtībām (SCOEL) apvienotā darba grupa nolūkā uzlabot savstarpējo izpratni par dažādām pieejām un vienoties par kopējām zinātniskajām pieejām.

ECHA un RAC uzdevumi

Komisija lemj par vielām, kurām jānosaka OEL. Lēmumus par prioritārām vielām apspriež trīspusējā Ķīmisko vielu darba grupā, kas aptver dalībvalstu ekspertus, kā arī darba devēju un darba ņēmēju organizāciju pārstāvjus.

OEL nosaka pakāpeniskā procesā. Kad Komisija ir uzdevusi ECHA izvērtēt kādu vielu, aģentūra sagatavo zinātnisko pārskatu RAC komitejai, pamatojoties uz pieejamajiem zinātniskajiem datiem un visu būtisko informāciju, kas iegūta, aicinot iesniegt pierādījumus. Pēc tam tiek uzsākta ziņojuma apspriešana.

RAC izstrādā savu atzinumu, pārskatot ECHA zinātnisko ziņojumu un apspriešanas laikā apkopoto informāciju. Atzinuma izstrādes procesā ECHA zinātniskais pārskats veido pielikumu, kas palīdz RAC sagatavot atzinumu, ko pēc tam nosūta Komisijai.

Komisijas uzdevumi

EMPL ĢD apspriež RAC zinātniskās novērtēšanas rezultātu trīspusējā Ķīmisko vielu darba grupā, kura sagatavo priekšlikuma projektu, ko iesniedz pieņemšanai trīspusējā Drošības un veselības aizsardzības padomdevēja komitejā. Noslēgumā Komisija pieņem tiesību akta priekšlikumu.

Nosakot juridiski saistošas arodekspozīcijas robežvērtības saskaņā ar CMD vai CAD direktīvu, tiek ievērota parastā likumdošanas kārtība, kad priekšlikumu nosūta Padomei un Eiropas Parlamentam tā galīgai pieņemšanai. Saistošā robežvērtība nodrošina minimālo aizsardzības līmeni visiem darba

ņēmējiem Eiropas Savienībā, un dalībvalstīm ir jānosaka sava atbilstošā saistošā robežvērtība, kas nepārsniedz ES robežvērtību.

Indikatīvām arodekspozīcijas robežvērtībām saskaņā ar CAD direktīvu tiek piemērota vienkāršāka likumdošanas kārtība, un lēmumu pieņem Eiropas Komisija. Šāda robežvērtība ir balstīta uz veselības apsvērumiem, un to nosaka vielām, kurām iespējams norādīt līmeni, kad netiek apdraudēta darba ņēmēju veselība. Dalībvalstīm ir jānosaka atbilstošā valsts arodekspozīcijas robežvērtība, ņemot vērā valsts likumdošanas kārtību un praksi, kā arī ES vērtību.

